

Aftale om 50 mio. kr. til at bekæmpe ensomhed

Dato
06-11-2020

Anden bølge af covid-19 og de nye restriktioner medfører en øget risiko for ensomhed blandt udsatte og sårbare børn og unge, voksne og ældre samt mennesker med handicap. Der er behov for en akut indsats, som kan afhjælpe ensomhed og isolation gennem en lang vinter for de mest udsatte grupper i samfundet. Derfor er partierne enige om at afsætte 50 mio. kr. til at bekæmpe ensomhed. Midlerne skal udbetales allerede i år og skal gå til kulturområdet og socialområdet, fordi kultur- og foreningsliv spiller en vigtig rolle i at bekæmpe ensomhed. De 50 mio. kr. skal bygge oven på de mange gode indsatser, som allerede er i gang i kommuner og foreninger rundt om i landet. Partierne ønsker en ubureaukratisk proces for udmøntningen af midlerne, så de hurtigst muligt kommer ud og virke til gavn for borgerne.

I foråret blev der nedsat fire covid-19-partnerskaber på social- og ældreområdet. Partnerskaberne har for nyligt indleveret deres oplæg til en strategi for bekæmpelse af ensomhed. Partnerskaberne foreslår bl.a.:

- Danmark skal have en national, tværgående ensomhedsstrategi, der rækker ud over covid-19
- Vi skal styrke kompetencerne til at skabe inkluderende fællesskaber
- Vi skal nedbryde stigma og tavshed om ensomhed
- Vi skal sikre adgang til fællesskaber for mennesker i særlig risiko
- Vi skal have mere viden om ensomhed, og hvad der virker mod den

Partnerskabernes anbefalinger er primært langsigtede og rækker ud over covid-19 men rummer også gode input til de akutte løsninger, som der indgår i denne aftale, og som der er behov for her og nu pga. den aktuelle situation. Partierne vil derfor med fokus på at afbøde de sociale følgevirkninger af covid-19 anvende så meget som muligt fra partnerskabernes anbefalinger i den konkrete udmøntningsmodel, hvor tilskuddet skal fordeles til foreninger på social- og kulturområdet.

Partierne er enige om, at de 50 mio. kr. fordeles som følgende:

- 10 mio. kr. til 1.000 nye fællesskaber
- 20 mio. kr. til at få selvisolerede borgere ind i nye fællesskaber
- 20 mio. kr. til de fire covid-19 partnerskaber

10 mio. kr. til 1.000 nye fællesskaber

Partierne er enige om, at der afsættes 10 mio. kr. til en strakspulje målrettet aktører fra foreningslivet med aktiviteter til voksne over 21 år og ældre, der mærker konsekvenserne af pandemien i form af ensomhed. For børn og unge under 21 år holdes foreningslivet fortsat i gang med lempede restriktioner. Men for voksne, seniorer og ældre betyder forsamlingsforbuddet, at mange sociale aktiviteter er sat på pause.



Formålet med puljen er at få voksne, seniorer og ældre engageret i fællesskaber, de ellers ikke har adgang til. Det kan fx også være tidligere anbragte unge, som ofte mangler fællesskaber og relationer eller mindre sygdomsgrupper og mennesker med sjældne diagnoser. Puljen kan søges af foreninger på kulturområdet og på socialområdet, der i forvejen er aktive i lokalsamfundet, fx idrætsforeninger, folkeoplysende foreninger (herunder aftenskoler), museumsforeninger, læseforeninger, sociale foreninger mv. Aktiviteterne skal ske under hensyntagen til de til enhver tid gældende coronarestriktioner samt anbefalingen om en "social boble" på højst 10 personer eller de retningslinjer, som måtte være gældende sidenhen. Det kan fx ske ved, at aktiviteterne foregår digitalt eller udendørs. Der lægges op til, at midlerne i straks-puljen også kan gå til at udbrede og udvikle digitale fællesskaber, herunder forlængelse af støtte målrettet digitale initiativer iværksat i foråret. Projektperioden fastsættes, så midlerne kan anvendes i 2020-2021. Ansøgningspuljen udmøntes af Kulturministeriet.

20 mio. kr. til at få selvisolerede borgere ind i nye fællesskaber

Partierne er enig om, at der afsættes 20 mio. kr. til at få selvisolerede borgere med i nye fællesskaber i foreningslivet. Læren fra nedlukningen i foråret var, at de mest udsatte borgere fortsat opsøger herberger og varimestuer, men at de borgere, som er graden mindre udsatte, ikke rækker ud efter hjælp og i stedet selvisolerer sig. Det gælder også unge, som kan opleve tiden særlig svær.

Derfor skal midlerne gå til det lokale foreningsliv, fx sociale idrætsforeninger, i samarbejde med lokale boligforeninger og til Social Drive Out, som KFUM's Sociale Arbejde står bag, og som kender til og har kontakt med selvisolerede borgere både i byer og landdistrikter.

Partierne er enige om, at der afsættes 15 mio. kr. i direkte tildeling til BL, som får til opgave at kanalisere midlerne videre til lokale indsatser mod ensomhed og selvisolation i boligforeningerne. Indsatserne skal ske i samarbejde med det lokale foreningsliv, bl.a. baseret på erfaringerne fra Kulturministeriets pulje til kultur og fritidsaktiviteter i udsatte boligområder. Det vil være en betingelse, at BL sikrer, at de lokale indsatser dækker relevante målgrupper med vid bredde, herunder både unge, voksne og ældre og med geografisk spredning. Kommunerne anvender deres anvisningsret til at tildele udsatte borgere almene boliger. I den forstand er indsatsen rettet mod borgere, som kommunerne tidligere har vurderet skal have hjælp.

Der afsættes yderligere 5 mio. kr. til Social Drive Out, som KFUM's Sociale Arbejde står bag, til at videreudvikle deres model og kapacitet til blandt andet at sætte udsatte borgere i landdistrikterne i forbindelse med foreningslivet. Der vil her således være fokus på udsatte borgere, der ikke bor i almene boliger.

Projektperioden for tilskuddene fastsættes til 2020 og 2021 med henblik på, at midlerne også kan anvendes næste år. Midlerne til BL udmøntes af Kulturministeriet. Midlerne til Social Drive Out udmøntes af Social- og Indenrigsministeriet.

20 mio. kr. til de fire covid-19 partnerskaber

Partierne er enige om, at der afsættes 16 mio. kr. i direkte tildeling til en række foreninger, som skal anvende midlerne til et projekt, som lever op til en af overskrifterne for partnerskabernes anbefalinger. Samtidig stilles der krav om, at tilskudsmodtagerne går i dialog med partnerskaberne med henblik på at koordinere aktiviteter, erfaringsudveksle og sikre bred dækning af hhv. målgrupper og geografi.

De 16 mio. kr. fordeles ligeligt mellem de fire målgrupper, som partnerskaberne dækker over. Projektperioden fastsættes, så midlerne kan anvendes i 2020-2021. Sigtet er



at komme bredt ud både til sårbare målgrupper, herunder de mest udsatte borgere, og geografisk. Midlerne udmøntes af Social- og Indenrigsministeriet.

Der er med forskellige hjælpepakker fra foråret og sommeren allerede afsat mange midler til organisationerne i de fire partnerskaber. Bl.a. blev der med *Aftale om støtte til sårbare og udsatte grupper under covid-19* afsat 24,5 mio. kr. til Danske Handicaporganisationer til opsøgende indsatser over for mennesker med funktionsnedsættelse, som fortsat er ved at blive udmøntet og kan anvendes ind i 2021. Der blev også med *Aftale om sommerpakken* afsat 20 mio. kr. til gratis tilbud om lokale aktiviteter til ældre over 65 år, som ligeledes kan anvendes ind i 2021. Fordelingen af midler til organisationerne skal ses den i sammenhæng og som en ekstra indsats, der bygger oven på de mange gode projekter, der allerede er i gang.

For at understøtte, at midlerne hurtigt kommer ud at virke, foreslås direkte tildeling til konkrete navngivne organisationer. Det kan bl.a. være:

- Større landsdækkende paraplyorganisationer, der har en række medlemsorganisationer under sig mhp., at underorganisationerne kan iværksætte initiativer mod ensomhed.
- Og enkeltorganisationer på socialområdet, hvor der evt. stilles krav om, at initiativet tager afsæt i et samarbejde med en eller flere andre deltagere i partnerskabet.

På den baggrund er partierne enige om, at der afsættes midler til følgende organisationer i direkte tildeling. Det forudsættes at tilskudsmodtagerne skal indgå i samarbejde med øvrige deltagere i partnerskabet. Der kan alene modtages støtte til projekter i Danmark. Fokus skal være på borgeren.

Udsatte børn og unge

- Der afsættes 2 mio. kr. til DGI og DIF i fællesskab, 1 mio. kr. til Kirkens Korskors og 1 mio. kr. til Red Barnet, som i samarbejde med en eller flere andre deltagere i partnerskabet skal iværksætte aktiviteter, som modvirker ensomhed blandt udsatte børn og unge.

Udsatte voksne

- Der afsættes 1 mio. kr. til SAND, 1 mio. kr. til SIND, 1 mio. kr. til Blå Kors og 1 mio. kr. til Røde Kors.

Mennesker med handicap

- Der afsættes 3 mio. kr. til Danske Handicaporganisationer, som de kan fordele til deres medlemsorganisationer med henblik på at iværksætte initiativer mod ensomhed.
- Der afsættes 1 mio. kr. til ULF til at fortsætte deres igangværende ensomhedsprojekt i 2021.

Ældre

- Der afsættes 4 mio. kr. til ligelig fordeling mellem Ældre Sagen, Røde Kors, Landsorganisationen OK-klubberne i Danmark, Faglige Seniorer og Danske Seniorer.

Partierne er desuden enige om at afsætte 2 mio. kr. til facilitatorerne for de fire covid-19 partnerskaber, til facilitatorrollen i 2021. Derudover afsættes 1,5 mio. kr. til Røde



Kors til at lave en oplysningskampagne til bekæmpelse af ensomhed blandt alle fire målgrupper under covid-19. Oplysningskampagnen skal udarbejdes med tæt inddragelse af alle fire partnerskaber. Endeligt afsættes 0,5 mio. kr. til Børns Vilkår til en særligt børnerettet oplysningsindsats til at bekæmpe ensomhed via Børnetelefonen.